

VERSLAG RAADSVERGADERING - HERZIENING BOMENBELEIDSPLAN - 10 APRIL 2025

Datum : 10 april 2025

Verslag : Matthijs van den Bos en Annemarieke van Lopik
Brain van Stralen van Sweco

Tijdens de Raadsvergadering van 10 april werd stilgestaan bij de Herziening Bomenbeleidsplan.

Dit betreft een korte verslaglegging van hetgeen besproken is.

Doel van dit agendapunt is ervoor te zorgen dat de gemeenteraad in haar kaderstellende rol wordt gebracht.

Onderdeel van het agendapunt is:

- inleiding;
- vijf gespreksrondes;
- eindconclusie.

Inleiding

Evaluatie van het vorige beleid en de startnotitie zijn toegevoegd aan de agenda.

Ondersteund door:

- Sweco, de heer B. van Straalen.
- Matthijs van den Bos, groenbeheerder gemeente Hardinxveld-Giessendam

Wethouder Arjan Meerkerk – Percentage kroonbedekking is afgelopen periode toegenomen in onze gemeente. We hebben echter wel een beleid te voeren op dit onderdeel. Bomen hebben een belangrijke functie als het gaat om voorkomen van hittestress en als het gaat om fysieke en mentale gezondheid.

Goed om te komen tot een herijking actualisatie herziening bomenbeleidsplan.

Samen met de Raad en andere betrokkenen binnen onze samenleving.

*Droom van een boom
Geef mij grond
Geef mij water
Geef mij ruimte
Ruimte om te groeien
In je land, in je dorp, in je wijk
En kijk, ik leef
Ik bescherm, geef verkoeling
Buffer regenwater en zuiver je lucht
Ik heb vermogen waarde te verhogen
Aan je huis, aan de natuur, aan jou
Je ontspant en vindt geluk
Jij en ik samen ontdekken
Een wonder
We maken elkaar gezonder*

(Gedicht van Frank van Houten – collega groenbeheer gemeente Hardinxveld-Giessendam)

Sweco, de heer B. van Straalen – inleiding op het proces. Sessie is bedoeld voor de Raad.
Wat is belangrijk om op te nemen in het herziene bomenbeleidsplan?
Huidige beleidsplan moet aangepast worden naar een nieuw beleidsplan. Uitgangspunt hiervoor zijn de evaluatie van het vorige plan en de startnotitie.

Doel

- Betekenis en waarde van bomen voor onze gemeente.
- Peilen aanscherping beleidsonderdelen:
 - bepalen van onderwerpen;
 - richting geven.

Waarom zijn bomen belangrijk binnen onze gemeente en waarom verzorg en beheer je ze?

Vervolgproces – mening geven over het proces.

Er wordt een klankbordgroep samengesteld voor verdere uitwerking. In mei, juni en september volgen hiervoor werksessies. Daar komt een visie uit.

Er zal ook een landschapsontwerper worden betrokken in het proces voor een professionele kijk op de bomenstructuur.

Concept rapport wordt dan voorgelegd om tot een definitief beleid te komen.

Evaluatie – hieruit zijn een aantal verbeterpunten gekomen. Hieruit zijn discussievragen naar voren gekomen en deze worden besproken tijdens deze vergadering.

Vijf gespreksrondes - vragen en discussie

Zijn er bomen die onder Monumentenzorg vallen? Zijn er bomen binnen onze gemeente die niet van de gemeente zijn maar waarvan de zorg bij Waterschap of Rijkswaterstaat ligt?

- *Er is een lijst met waardevolle bomen – deze hebben een bijzondere status. Worden beter beschermd.
Regeling Monumentale en waardevolle bomen – zo'n 60 stuks.
Ook bomen van particulieren en andere overheden.*

Voorstel: zaken waar we niet aan toekomen om deze na afloop aan te leveren en te delen met elkaar.

- *Zaken waar niet aan toegekomen wordt, kunnen na afloop worden ingediend bij de griffie ter verdere verwerking.*

Aandacht voor de biodiversiteit – wordt nu gemist.

Bomennorm – het kappen van bomen en compensatie. Wat is het beleid naar de toekomst?

- *Komt terug in discussievragen. Willen we met het dekkingspercentage aan de gang? Hoe willen we dit vorm gaan geven.*

Discussie aangaan over bomenkap – besluit van de Raad. Ook bij afwijkende situaties.

- *Bomenkap ligt vast in plaatselijke verordening in de vorm van een vergunningsplicht. Regels worden afgehandeld door college en ambtenaren.
Wat te doen bij afwijkende regels. Wie neemt dan uiteindelijke beslissing?
Discussie is nu inventarisatie van bomen in onze gemeente en hoe daarmee om te gaan en nog niet de uitvoering en wie het beleid uitvoert.
Mochten wijzigingen van beleid en werkwijze nodig zijn, dan moet dat in een later stadium bepaald worden.
In omgevingsvisie wordt een haakje voor het bomenbeleid opgenomen.*

Openingsvraag - Wat betekenen bomen voor onze gemeente?

Uitslag Mentimeter

- *Verkoeling in de zomer*
- *Biodiversiteit*
- *Leeromgeving*
- *Aankleding / groenomgeving*
- *CO2 opvang / zuurstof*
Plaatsen van gekweekte bomen kosten CO2 qua voetafdruk.
- *Natuur / vogels*
- *Bomen moeten niet storend zijn.*
Geen grote bomen voor huis en bedrijven – wens om prettig te wonen en geen last van de bomen.
Wel goed kijken naar plaats waar bomen staan en mogelijke belemmeringen van bomen (bladval, kleverige stof et cetera).
Locatie Ekster – veel overtallig bladval zorgt voor glad wegdek.
Niet overal bomen plaatsen en ook de juiste keuze van de soorten bomen (hoogte en laagte van bomen). Ook rekening te houden met kabels en leidingen.
- *Vergroenen – nodig dat er een goed beleid komt. Nu op veel plaatsen veel kap.*

Evaluatie – regels voor de afhandeling van overlast door bomen behoeven geen aanpassing binnen de gemeente.

Hoeveelheid bomen zijn gegroeid. Samenleving begrijpt waarde van bomen. Er gaat al heel veel goed.

Vraag 1 - Wil de gemeente meer controle over het behoud van bestaande bomen in ruimtelijke projecten en zo ja, welke manieren ziet de Raad om dit te realiseren?

Huidig beleid - kappen zonder vergunning buiten groene zone. Bij projectontwikkelaars zitten we vaak niet aan tafel als het gaat om bomenbeleid.

- *Gaat dit om grote projecten of ook bij particulieren?*
Dat is dus de vraag om hier beleid over te bepalen.
Behoud van bomen is van belang. Geen kap in het wilde weg. Maar geen beleid zodat projecten stil komen te liggen zoals door de libelle of de kikker op sommige plaatsen nu in de gemeente.
Weinig marge in woningbouw. Bomen hierin mee nemen.
Geen bomen kappen voordat beslissing genomen is. Je moet 'in control' zijn in dit beleid.
Bij grote projecten moet je van tevoren ruimte creëren voor bomen qua groei, wortel, voedingsbodem.
Voorbeeld: kap van boom Stationsstraat – beleid van tevoren vastgelegd.
Wat weggaat, ook weer terug laten komen – zorgen voor compensatie van groen.
Ook compensatie door struiken en ander groen, niet alleen bomen.

Uitslag Mentimeter

Zeer onbelangrijk	1
Onbelangrijk	0
Neutraal	1
Belangrijk	3
Zeer belangrijk	6
Geen mening	0

Vraag 2 – Draagt het stellen van een bomennorm positief bij aan opgaven en ambities van de gemeente? Zo ja, welke randvoorwaarden/uitgangspunten vindt de Raad belangrijk bij het stellen van een bomennorm?

Huidige norm is: per woning één boom terug planten.

Ook kijken naar de bedekking van bomen in percentages. Als we 40 nieuwe woningen bouwen, moeten er dan 40 bomen gepland worden? Of kun je ook met 6 grote bomen hetzelfde effect creëren? Of juist meerdere kleinere bomen.

Kijk hierbij dus naar de bedekking in zijn geheel en niet het aantal bomen.

- *Bestaande bomen behouden en waar mogelijk versterken. Ligging van A15. Nu 20.000 bomen. Het gemiddelde hoger proberen te krijgen. Gelet op stikstof et cetera. Compensatie heel belangrijk. Wat weg gaat, moet terug geplaatst worden. Eerder meer dan minder bomen. Percentage zegt niet altijd veel. Op sommige plekken veel groen en in andere wijken heel weinig. Dus betere verdeling.*

Uitslag Mentimeter

Zeer oneens	0
Oneens	0
Neutraal	1
Eens	5
Zeer mee eens	0
Geen mening	0

Dit alles vraagt om een goede uitwerking.

Vraag 3 – Hoe kijkt de gemeenteraad aan tegen de huidige contouren van de Groene Kaart? Zou de Raad deze contouren graag anders zien en zo ja, op welke manier anders?

Verordening met de Groene Kaart. Bomen binnen de Groene Kaart zijn vergunningsplichtig ingeval van kap. Daarbuiten is kap vrij van vergunningsplicht.

Aantal jaar geleden is groene kaart iets kleiner gemaakt op verzoek van de Raad. Is deze Groene Kaart nu goed of is aanpassing noodzakelijk?

- *Startnotitie – suggestie Groene Kaart – gaat het daar beter als daarbuiten? Werkelijkheid lijkt bomenaandeel toe te nemen. Groene Kaart vergroten – is dat terecht. Het gaat toch al goed ook vanuit bewoners. Groenstructuren opnieuw bekijken. Als het nu goed is, dan geen aanpassing nodig en vindt er herijking plaats. Lijkt het minder goed te gaan. Dekkingspercentage binnen Groene Kaart is toegenomen, daarbuiten is dat minder. Overal neemt de massa aan bomen toe, maar binnen de Groene Kaart sterkere toename. Dit komt mede omdat hier veel gemeentelijke bomen staan en de gemeente zorgt goed voor haar bomen. Bij kap van bomen door de gemeente moet hier vergunning voor worden aangevraagd en is hier publicatie van? Zit gehele gemeente areaal binnen Groene Kaart? Bijna alle gemeente gebieden zitten binnen de Groene Kaart - 90%. Als het goed is, is het goed. Slechte luchtkwaliteit in onze gemeente en dan zouden we dus juist meer moeten vergroenen. Als we niets doen, doen we ook niets aan een goede luchtkwaliteit. Delen waar we extra kunnen toevoegen, is dat goed. Maar in onze gemeente zien we stijging van het aantal bomen: particulieren en gemeente terrein. Rekening houden met A15 ook gezien de luchtkwaliteit en bomenbeleid. Discussie hierover voeren. Participatie van inwoners over bomenbeleid – stimuleren van bewoners. Buiten de Groene Kaart – kappen van bomen in projecten. Buitengebied bij Groene Kaart betrekken is een mogelijkheid. Groene Kaart iets uitbreiden – opvallende twee gebieden langs de rivier: natuurgebieden. Staan maar enkele bomen, veel riet. Uitbreiding zou dan wel nodig zijn.*

't Oog als nieuw project geeft ook groei van groen.

Uitslag Mentimeter

Moet veel worden verkleind	0
Moet worden verkleind	0
Geen verandering nodig	7
Moet worden vergroot	2
Moet veel worden vergroot	1
Geen mening	0

Vraag 4 – Hoe ziet de Raad de waarde van bomen en wil de Raad hier explicieter aandacht aan schenken in beleid, met als startpunt de Omgevingsvisie?

Willen we een bomenstructuur opnemen in de omgevingsvisie? Op verschillende niveaus is dit aan te pakken. Meenemen in planningen.

- *Vraagstelling niet duidelijk. Moet bomenbeleidsplan in omgevingsvisie? Wordt nu niet opgenomen in integrale beleid. Beschikken wij over een bomenfonds? Volgens wethouder niet. In de verordening staat dat er geld kan worden geïnd om een fonds te vullen. Er is nu in omgevingsvisie geen aandacht aan besteed. Maar bij projecten wordt er rekening gehouden met groenvoorziening. Wat is toegevoegde waarde om het dan wel in omgevingsvisie op te nemen? Gaat om bestaande bomen dus niet om nieuw te planten groenvoorziening. Gaat om bescherming van de huidige bomen? Omgevingsvisie is ook toekomstgericht. Huidige en monumentale bomen ook benoemen in omgevingsvisie en omgevingsplan. Discussie over het verschil tussen opnemen in omgevingsvisie en bomenbeleidsplan. Staat nu niet in omgevingsvisie.*

Uitslag Mentimeter

Heel veel aandacht	2
Veel aandacht	7
Neutraal	0
Weinig aandacht	0
Geen aandacht	0
Geen mening	1

Vraag 5 – Wil de Raad algemene regels voor verplichte compensatie van gekapte bomen? Wat is het doel van de compensatie?

Gelijkheidsbeginsel. College heeft het recht om compensatie te verplichten maar dat hoeft niet. Bomen buiten de Groene Kaart hoeven niet gecompenseerd te worden – geen plicht. Binnen de Groene Kaart – compensatieplicht opleggen. Welke regels willen we hiervoor? En hoe compenseren (qua grootte en soort)?

- *Compensatie via het bomenfonds. Bekostigen van compensatie. Compensatie voor particulieren of projecten. Nu geen verplichte compensatie. Gemeente doet dit nu wel. Particulieren niet bekend of compensatie wordt opgelegd, niet duidelijk, dan vaak op aanwijzing. Compensatie wel in omgeving op juiste plek. Verschil tussen ruim compenseren en compensatie op aanwijzing. Gaat aanwijzing om de plek of dat de beslissing valt dat gecompenseerd moet worden ongeacht de plek binnen de gemeente. Onderscheid tussen boom bij particulier of gemeentelijk grond. Gemeentelijke grond wel compenseren. Compensatie bij particulieren niet verplichten. Particulier kapvergunning nodig? Dan compensatie niet nodig. Is dat een juiste keuze. Monumentale bomen op particuliere grond niet kappen.*

Uitslag Mentimeter

Alles ruim compenseren	4
Alles 1 op 1 compenseren	3
Compensatie op aanwijzing	4
Geen compensatie	1
Geen mening	0

Eindconclusie

We hebben een duidelijke richting gekregen waarin we verder kunnen om mee te nemen in de klankbordgroep om een visie te bepalen. Deze visie zal daarna worden voorgelegd.